

Remissyttrande - SOU 2022:64 "En ny ordning av asylsökandes boende"

Sammanfattning

Kumla kommun har av justitiedepartementet remitterats att lämna ett remissyttrande för SOU 2022:64 - "En ny ordning av asylsökandes boende". Regeringen beslutade den 16 september 2021 att ge en särskild utredare i uppdrag att bland annat föreslå en skyldighet för asylsökande att bo på mottagningscenter under den första tiden i Sverige och se över lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. (dir.2021:71).

Utredningens uppdrag har bestått av tre delar:

- att föreslå att fler asylsökande ska bo på Migrationsverkets boenden
- att föreslå en skyldighet för asylsökande att delta i den samhällsintroduktion som anordnas av Migrationsverket
- att analysera behovet av sanktionsmöjligheter vid misskötsamhet på migrationsverkets boenden

Utgångspunkterna har varit att möjligheten för asylsökande att välja eget boende med bibehållna förmåner ska tas bort och att så många asylsökande som möjligt istället ska bo på asylboende. Att bo på asylboende blir ett villkor för rätt till dagersättning och för att rätt att arbeta. Begreppet eget boende (EBO) tas bort i regelverket och finns inte längre som ett uttryckligt alternativ i mottagandets organisering. Regler runt (EBO) har varit en viktig fråga för många kommuner som ett led för att motverka segregationen och förbättra integrationen. Förslag om hur boende organiseras och hur bistånd och insatser i asylmottagandet ska hanteras behöver ses som en helhet.

Anvisning till en kommun för bosättning efter beslut om uppehållstillstånd 3.1.3

Remissförslag:

Den nationella fördelningsnyckeln för anvisad bosättning som ligger till grund för förslag till länstal/kommuntal tar hänsyn till

arbetsmarknadsförutsättningar, befolkningens storlek, antal asylsökande, ensamkommande barn och det sammanlagda mottagandet av nyanlända.

Kumla kommuns yttrande:

Kumla kommun anser att parametern hyresledigt bostadsbestånd ska tas med i fördelningsnyckeln för all bosättning av flyktingar. Parametern bostadsmarknad har tidigare varit föremål för dialog nationellt men ej fått verkan till fördel för kommunernas praktiska arbete med bosättningen. Fördelningsnyckeln för bosättning får inte önskad genomslagskraft om kommunerna inte kan tillgodose bosättning som möjliggör snabb arbetsmarknadsetablering, möjlighet till pendling och etablering i samhället. Det finns oftast hyreslediga lägenheter på landsbygden eller på mindre orter med färre med arbetstillfällen.

Integration och arbetsmarknadsetablering är ett ömsesidigt ansvar både av mottagarsamhället och av de nyanlända.

Migrationsverket bör vidta åtgärder för att fler ska bo på asylboende 4.8.2

Remissförslag:

Asylboenden bör ligga i anslutning till samhällen med allmänna kommunikationer och tillgång till kommunal service och i närhet till övrig samhällsservice.

Kumla kommuns yttrande:

Beroende på vem som får ansvaret att hitta lämpliga asylboenden/mottagningscenter, en statlig myndighet eller kommunerna, medför det utmaningar för kommunerna. Då det råder bostadsbrist och tillgängligheten på bostäder innebär det stora utmaningar att erbjuda asylsökande bostäder i tätort eller större städer. Det är viktigt att än en gång ha med bostadsmarknadsperspektivet i diskussionen kring asylboendens lokalisering. En empiri utifrån ukrainska medborgare mottagna utifrån tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet som hittat eget boende (EBO) på platser/orter utan arbetstillfällen oavsett mottagningscenter, statligt etableringsprogram eller svenskstudier är självförsörjande genom eget lönearbete inom ett par månader.

Åtgärder vid misskötsamhet på asylboenden 6.1.3

Remissförslag:

Förslaget inrymmer verktyg som idag saknas för att hantera misskötsamhet på Migrationsverkets asylboenden på ett tillfredsställande sätt. Utredningen föreslår utöver straffrättens ramar en nedsättning av dagersättning samt

omplacering av asylsökande till annat boende vid misskötsamhet så som skadegörelse, misshandel, kvinnofridsfrågor, rökning, stöld, hot och narkotikabrott.

Kumla kommuns yttrande:

Beroende på vem som får ansvaret för asylboende/mottagningscenter, en statlig myndighet eller en kommun behöver ansvarsfrågan för befogenheter att hantera misskötsamheten vara tydlig. För en kommun har det saknats befogenheter, ett lagrum för att vidta åtgärder för att vid misskötsamhet och hot att kunna återhänvisa en anvisning för bosättning. Kommunen anser att föreslagna sanktioner såsom att neka dagersättning eller få byta asylboende inte får önskade effekter. Kommunen föreslår att misskötsamheten bör vägas in vid beslut om tillfälligt uppehållstillstånd för att nå önskad effekt. Det behöver vara tydligt att vid val av eget boende, som önskas utgå som boendalternativ, medför sanktioner såsom utebliven dagersättning, krav på deltagande i samhällsintroduktion men bibehållet arbetstillstånd. Alternativet att återigen, efter "sprucken EBO" få möjlighet till anvisad bosättning av Migrationsverket ska inte längre finnas som alternativ.

Utredningens beräkningsantaganden 8.3.2

Remissförslag:

Utgångsläget för bostadsmarknaden, bostadsbristen, ser ut att vara oförändrat en tid framöver vilket medför att remissförslaget ser en framtida boendemix för asylsökande. Det vill säga ca 2/3 i lägenheter och 1/3 i kollektiva boenden.

Kumla kommuns yttrande:

Remissförslaget beskriver att andelen som anvisas till kommunerna för bosättning kommer att öka. Det behöver tydliggöras att oavsett vem som äger bosättningsfrågan, en statlig myndighet eller en kommun, kommer kommunen likaså att erbjuda en boendemix på grund av bostadsbristen.

Kommuner som anordnar boende för personer som omfattas av massflyktsdirektivet ska kunna lämna uppgifter till Migrationsverket 4.6.4

Remissförslag:

Remissen föreslår en uppgiftsskyldighet för kommunen som anordnar boende inom ramen för massflyktsdirektivet.

Kumla kommuns yttrande:

Kommunens uppgiftsskyldighet skulle kunna innebära att uppgifterna som lämnas till Migrationsverket skyddas av sekretess. Däremot råder ingen

skyldighet för kommunen att efterforska uppgifter om de boende. Det som kommunen däremot ser om en utmaning är att viss uppgiftsskyldighet kan medföra nedsatt dag ersättning på grund av misskötsamhet. Det kommer kopplas till kommunens eventuella boendeansvar. Vidare behöver ökade uppdrag i bosättningsansvaret för kommunen omfattas av ökad statlig dygnsschablon. Det bör också kopplas till förslaget om att asylsökande som inte bor på asylboende automatiskt återkallar sin asylansökan. Det behöver regleras att boendelösningar för asylsökande där kommunen får ett lagstadgat uppdrag inte ger möjlighet för den statliga myndigheten att tillåta "svängdörrar" i kommunens bosättningsansvar oavsett familjekonstellation. Väljer en familjemedlem att tacka "nej" till anvisad bosättning innebär det inget nytt erbjudande om bosättning.

Deltagande i samhällsintroduktion 5.3.1

Remissförslag:

Migrationsverkets ansvar för samhällsintroduktion ska regleras i lag. Utredningen bedömer att det behöver vidtas flera åtgärder för att flera asylsökande ska delta i samhällsintroduktion. Förslaget innebär att samhällsintroduktion ska vara obligatoriskt och att genomgången introduktion ska vara en förutsättning för att få arbeta i Sverige.

Kumla kommuns yttrande:

Kumla kommun välkomnar förslaget om reglerad samhällsintroduktion för asylsökande. Ett inspel är att varje kommun redan har ett ansvar att erbjuda samhällsorientering enligt "Lagen om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare (2013:56)" och skulle därmed kunna vara utförare även för asylsökande. Om uteblivet deltagande i samhällsintroduktion i kombination i form av sanktioner av dag ersättning kan strida mot mottagningsdirektivet (2013/38/EU) behöver det prövas än en gång. Utredningen föreslår deltagande i samhällsintroduktion ska vara ett villkor för asylsökande för att få arbeta. Kumla kommun föreslår att samtliga asylsökande i sin prövning ska genomföra samhällsintroduktion för att introduceras och integreras i det samhället där de avser att bo och arbeta i framtiden. Vidare anser kommunen att samhällsintroduktionen borde innehålla en kunskapsprövning efter avslutad kurs.

Kommunledningsförvaltningen

Anna Gustafsson
Avdelningschef

Remiss av betänkandet en ny ordning för asylsökandes boende

Ärendebeskrivning

Kumla kommun har av justitiedepartementet remitterats att lämna ett remissyttrande för SOU 2022:64 - En ny ordning av asylsökandes boende.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar förslag på remissyttrande som sitt eget.

Bakgrund

Arbetsmarknads- och integrationsavdelningen, Kommunledningsförvaltningen, har tagit fram förslag på remissyttrande och föreslår att kommunstyrelsen antar förslaget som sitt eget yttrande.

Beslutsunderlag

Vilka andra handlingar ligger till grund för beslutet/ärendet? Till exempel:

- Tjänsteskrivelse remissvar
- Remissyttrande - SOU 2022:64 "En ny ordning av asylsökandes boende" Rapport/redovisning
- Remissmissiv

Expedieras till

- ju.remissvar@regeringskansliet.se
- ju.mig@regeringskansliet.se

Kommunledningsförvaltningen

Gabriella Mueller Prabin
Kommundirektör

Anna Gustafsson
Avdelningschef arbetsmarknads- och
integrationsavdelningen, AMI

§ 145 Remiss av betänkandet en ny ordning för asylsökandes boende

Diarienummer KS 2023/205

Ärendebeskrivning

Kumla kommun har av justitiedepartementet remitterats att lämna ett remissyttrande för SOU 2022:64 - En ny ordning av asylsökandes boende.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar förslag på remissyttrande som sitt eget.

Arbetsutskottets förslag

Kommunstyrelsen antar förslag på remissyttrande som sitt eget.

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen antar förslag på remissyttrande som sitt eget.

Beslutsunderlag

Vilka andra handlingar ligger till grund för beslutet/ärendet? Till exempel:

- Tjänsteskrivelse remissvar
- Remissyttrande - SOU 2022:64 "En ny ordning av asylsökandes boende" Rapport/redovisning
- Remissmissiv